

[Gert Petersen]

imidlertid ikke regeringen, at den del af profitten, der ikke går til nyinvesteringer, også er en omkostning på produktionen.

Socialistisk folkeparti afviser kategorisk den måde at skabe succes på, som regeringen har anvendt. Den gør det ved bevidst at øge ulighed og utryghed i samfundet. Af samme grund vil jeg godt indskyde en bemærkning til LOs medlemmer: tro ikke på regeringens løfter én gang til! Denne regering har for længst blandet sig i overenskomsterne, og hvis LOs medlemmer endnu en gang accepterer dens indblanding og diktater, bliver det dyrt for dem. At stå fast på deres krav vil betale sig bedst for dem i det lange løb.

Men tilbage til den voksende ulighed i samfundet. Hvordan overvinder vi den, samtidig med at vi sikrer produktion og beskæftigelse? SFs svar er, at en virkelig vækst i de rigtige investeringer – det vil sige dem, som samfundet har brug for, og som fremmer beskæftigelsen – er en sag, som lønarbejderne – og hermed tænker jeg både på arbejdere og på teknikere – må tage i deres egne hænder. Det er så meget vigtigere, som der er et reelt kapitalbehov på grund af de teknologiske fornyelser, det benægter vi aldeles ikke, men netop derfor er lønarbejdernes egen kontrol med teknologien så betydningsfuld. Denne kontrol kan arbejderne og teknikerne kun udøve, hvis de for det første får en reel indflydelse på deres egen arbejdssituation, en i ordets egentlige forstand demokratisk medbestemmelsesret, og for det andet får kontrol med kapitalen og dens bevægelser. Det sidste betyder, at en voksende andel af merværdien må overføres til dem, ikke som individuel privatkapital, men som kollektiv ejendom, som en fælles fondsdannelse, dels i de enkelte virksomheder, dels som en solidarisk fond i hele landet, hvis ledelse må vælges demokratisk af lønarbejderne selv. Så opnår de selv en direkte indflydelse på, hvad og hvor der skal investeres, og de høster selv i fællesskab frugterne af disse investeringer.

Sideløbende hermed må man gennem en skattereform sørge for at inddrage så store dele af profitindkomsterne, at der bliver grundlag for en social omfordeling med et sigte stik modsat det, som denne regering præsterer. Det er hovedelementer i økonomisk demokrati. Heri indgår i en periode en medejendomsret til virksomheder og værditilvækst.

For socialistisk folkeparti er slutmålet imidlertid – og det skjuler vi ikke – at nå frem til lønarbejdernes og dermed samfundets eneendomsret til produktionsapparatet. Først da vil det politiske demokrati, som vi har i dag, også fuldt ud være et økonomisk demokrati, der kan sikre lighed og tryghed, men der skal tages mange skridt, før vi når derhen. Et nyt flertal herinde må tage de første skridt, og jeg drømmer ikke om, jeg henstiller ikke engang til denne regering, at den og dens flertal vil gøre det. Det må netop være en opgave for et arbejderflertal, for et andet flertal, og på den baggrund vil socialistisk folkeparti stemme for det af socialdemokratiet ved hr. Svend Auken fremsatte dagsordensforslag.

Estrup (RV):

Op til denne debat har min foretrukne nattelæsning været budgetredegørelsen, ikke den seneste, men den, som finansminister Knud Heinesen afleverede i maj 1982, altså ca. tre måneder før regeringen Anker Jørgensen gav op. Det er instruktiv læsning. Man kan næsten se den alvorstungede finansminister for sig, og det er i skærende modstrid med det billede, der tegnes, når man i dag lytter til hr. Svend Auken. Her får man nærmest det indtryk, at alt tegnede lyst, at den socialdemokratiske regering havde skabt grundlaget for en solid økonomisk succes, som man så ædelmodigt overlod til den borgerlige regering at indkassere.

I budgetredegørelsen hedder det – og jeg skal citere fra side 116:

»Det er i denne sammenhæng afgørende, at den danske konkurrencesektor ikke har et sådant omfang, at selv en relativt kraftig international økonomisk opgang af sig selv vil indebære en forbedring af betalingsbalancen. Selv om de danske erhvervs stilling på eksportmarkederne og på hjemmemarkedet er blevet forbedret i de seneste år, vil udviklingen for den danske økonomi af en almindelig økonomisk opgang stadig være karakteriseret ved en kraftigere opgang i importen end i eksporten...»

Selv med en fastholdelse af de seneste års forbedrede konkurrencestilling vil der i de kommende år være udsigt til en årlig forværing af betalingsbalancen på 3–4 mia kr.